

TAZETTE #4

THEATERAANZEE.BE

ZONDAG 02/08/2015

'WE ZIJN NOGAL APATISH GEWORDEN' INTERVIEW OVER ACTUASHOW 'DE EXTREMISTEN'

Om in deze polariserende tijden een voorstelling – of beter: “actuashow” – over extremisme te maken, kun je maar beter stevig in je schoenen staan. Een gelegenheidscollectief bestaande uit schrijver Fikry El Azzouzi, theaterregisseur Junior Sefhunyane Mthombeni (beiden: zie ook *Reizen Jihad*), Jibbe Willems (laureaat van de Artes Jongtheaterschrijfprijs 2014) en enkele Nederlandse collega's gaat de uitdaging aan. Tijdens *De extremisten*, vanaf morgen in Vrijstaat O., zal er zelfs gelachen mogen worden, zo klinkt het. Een gesprek met Fikry El Azzouzi en Greg Nottrot, theaterregisseur en artistiek leider van het Nieuw Utrechts Toneel, kortweg het NUT, dat mee aan de basis ligt voor dit onderzoek in Oostende.

Vanwaar dit idee?

Greg: “In Utrecht brengen we al vijf jaar *De Orde van de Dag*, een show rond de actualiteit van de afgelopen maand, met telkens nieuwe schrijvers en acteurs. Maar in plaats van allerlei actua de revue te laten passeren, wilden we nu één thema uitlichten. Dat werd ‘extremisme’, toch wel hét onderwerp van de dag. Luc Muylaert (*festivalcoördinator van TAZ, AL*) vond dat een prima idee, maar stelde voor dat we er ook Belgen bij zouden betrekken. Hij bracht ons in contact met Fikry en Junior Sefhunyane Mithombeni. Dit zeg maar gearrangeerd huwelijk is ondertussen uitgebreid met muzikanten.”

Fikry: “Muziek is trouwens heel belangrijk voor extremisten. Denk maar aan Anders Breivik die op zijn iPod naar *Requiem for a dream* luisterde terwijl hij op Utøya mensen neerknalde.”

Jullie brengen het verhaal van de broers Kouachi (de mannen achter de aanslag op het Franse weekblad Charlie Hebdo, eerder dit jaar in Parijs), Anders Breivik, Ulrike Meinhof, Malika El Aroud en Jezus Christus. Wat hebben zij met elkaar gemeen?

Fikry: “Extremisten denken zwart-wit. Ze omhelzen gemakkelijke antwoorden en kennen geen twijfel. Ze zijn doorgaans tussen 15 en 35 jaar, hebben een hoog testosterongehalte en zijn bereid om tot het uiterste te gaan. Veel extremisten lijden ook aan grootheidswaanzin en ijdelheid.”

Wat doet Jezus in het rijtje?

Fikry: “Hij was een activist, een verzetsleider. Hij verzette zich tegen de dominantie van de rijke Joden en de Romeinen.”

Een activist is nog niet per se een extremist, toch?

Greg: “Iemand die zichzelf aan het kruis laat nagelen, vind ik toch behoorlijk extreem, hoor. En er zijn in naam van de religie die allicht goed bedoeld was, wel heel veel doden gevallen.”

Ik kan me voorstellen dat niet iedereen dit graag zal lezen.

Fikry: “We willen daarover ook geen oordeel vellen. Over geen enkele van de extremisten trouwens. We proberen te begrijpen. Waarom doen extremisten wat ze doen? We willen alleen dat mensen zichzelf bevragen.”

Greg: “Ook wij bevragen in de eerste plaats onszelf – en we nodigen het publiek uit om hetzelfde te doen. Soms denk ik dat iedereen een klein snuijse extremisme zou kunnen gebruiken. Wij zijn zelf nogal apatisch geworden.”

Fikry: “Mensen zijn zo bang om te verliezen wat ze hebben, dat ze niet tot actie durven overgaan.”

Waartegen zou er actie moeten ondernomen worden?

Fikry: “Tegen de grootbanken, want dat zijn de echte sluipmoordenaars. Of tegen de klimaatvervuiling. Dat zijn belangrijke thema’s. Belangrijker dan IS bijvoorbeeld.”

Moeten we de terreurdaden van IS dan relativëren?

Greg: “Ik word zo kwaad als ik zie welke afschuwelijke daden IS pleegt. Tegelijk denk ik dat we de reële bedreiging die van hen uitgaat overdrijven. We zien wél wat de gebroeders Kouachi hebben uitgericht, maar we kijken weg van wat de samenleving met hén heeft gedaan. Hun moeder pleegde zelfmoord, ze kwamen in een weeshuis terecht, hun situatie was uitzichtloos... Dat zijn wel jongens van bij ons, hé, opgegroeid in onze maatschappij.”

Fikry: “Frustratie is de basis voor extremisme. Wij moeten naar die frustratie durven kijken.”

Greg: “Frustratie leidt tot een extreme daad als je toch niets meer te verliezen hebt.”

Schuilt in elk van ons een potentiële extremist?

Greg: “Absoluut. Stel dat iemand je kind iets aandoet. Tot welke daden ben je dan in staat?”

Met andere woorden, jullie willen ons een spiegel voorhouden. Wanneer zullen jullie de voorstellingenreeks geslaagd vinden?

Fikry: “Als mensen via de juiste vraagstelling tot meer inzicht komen.”

Greg: “Als je niet langer denkt dat een daad van IS een aanslag is van de *Islam* op het vrije woord, maar het werk van een gefrustreerde jongeren zonder uitzicht, beïnvloed door enge gedachten en het milieu waarin hij is opgegroeid.”

Dat klinkt als een politieke boodschap. Hoe ga je daar een interessante voorstelling van maken?

Greg: “Fikry en Jibbe zijn al de hele week aan het schrijven en nu komen ook de muzikanten erbij en zal ik daar als regisseur vorm aangeven. Het wordt erg gevarieerd: monologen, liedjes, slam... Er zal ook veel humor inzitten – jazeker – want we willen ook dat mensen een leuke avond beleven.”

Fikry: “We nodigen ook elke dag een gastschrijver uit. Die begint ’s ochtends pas te schrijven en moet dus zeer scherp staan. Dat wordt heel spannend. Toeschouwers zullen de dynamiek van het creatieproces wel voelen, denk ik.”

Hoelang denken jullie dat dit gearrangeerde huwelijk tussen jullie stand houdt?

Greg: “We gaan voor een diamanten jubileum.” *(AL)*

MA 3/08 T/M VR 7/08, TELKENS OM 21U, IN VRIJSTAAT O.

MET ALS GASTSCHRIJVERS: MICHAEL DE COCK (3/08), RACHIDA LAMRABET (4/08), DAVID VAN REYBROUCK (5/08), LAURA VAN DOLRON (6/08), JEROEN OLYSLAEGERS (7/08)

‘ENGAGEMENT IS EEN BELADEN TERM’

INTERVIEW MET ANNELIES VERBEKE

Literatuur krijgt een prominente plaats toebedeeld op TAZ. *Uitgelezen*, het boekenprogramma van Vooruit en *De Morgen*, strijkt zeven dagen neer aan zee. Erik Vlamincq neemt opnieuw zijn rol op van TAZ-columnist. Er zijn de salongesprekken met onder meer schrijvende gasten. Er is *De kleine boodschap* die jonge acteurs en actrices koppelt aan teksten van tientallen diverse auteurs. Jonge en minder jonge poëten komen voordragen onder de noemer *Koningen en Koninginnen der Poëzie*. En er is de uitreiking van deAuteurs-prijs, die gisteravond in ontvangst werd genomen door Annelies Verbeke, uit de handen van de laureaat van vorig jaar, Fikry El Azzouzi.

De *TAZette* sprak met Annelies Verbeke over helpers en buitenstaanders, engelen en engagement.

Gefeliciteerd met de prijs. Ga je vanmiddag zelf luisteren naar wat anderen over je boek te vertellen hebben?

“Ik heb met Fikry afgesproken dat we ons incognito tussen het publiek in de zaal zouden verstoppen. Eigenlijk had ik eerst voorgesteld om met een puppyblik post te vatten op de eerste rij. Maar Fikry zag meer in het incognito-plan.

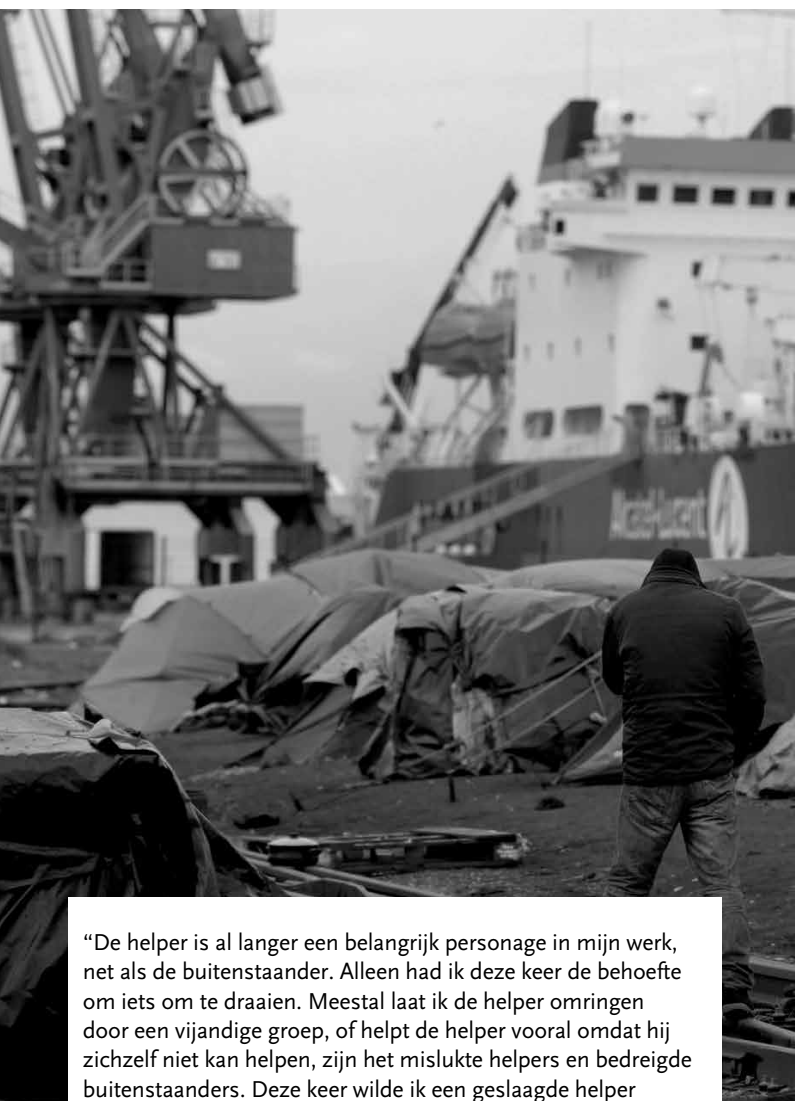
“Natali Broods, een van de *Uitgelezen*-gasten, belde me op om me te zeggen dat ze onbeschaamd aan het snotten was en dat ze kwaad was op mij was toen ze *Dertig Dagen* had uitgelezen. Ze vond het einde verschrikkelijk. Ik begrijp dat. Heel wat mensen die het boek lezen voelen de onderliggende laag van dreiging niet en het einde overvalt hen. Dat einde zet het boek in een heel ander daglicht, al wordt het echt wel voorbereid.

“Andere lezers zijn dan weer wel vatbaar voor die zweem van onrust, dreiging en dood die er van in het begin inzit. Dat vind ik wel bijzonder. Elke lezer vult gewoon in wat hij of zij voelt of wenst en ik vind dat dat ook nodig is. Een boek moet de ruimte laten om zelf te interpreteren.

“Zo’n prijs is natuurlijk erg fijn. Ik wist eerst niet waarvoor ik hem kreeg, voor *Dertig Dagen* of voor mijn verzamelde werk. Het blijkt voor mijn oeuvre te zijn. Ik heb al heel diverse dingen gedaan, dus die erkenning doet deugd.”

Het hoofdpersonage uit *Dertig Dagen*, Alphonse, helpt omdat hij dat wil, niet uit morele verplichting of onder druk. De idee van ‘helpen omdat het kan’ staat vrij centraal in je boek.

“Omdat het uiteindelijk wel een keuze is, omdat je de vrijheid kan nemen om dat te doen. Hij weet wel dat wie goed doet, niet noodzakelijk goed ontmoet, of dat eerlijk niet noodzakelijk het langst duurt. Dat zijn vaak de inzichten waarbij mensen de goedheid dan maar in zijn geheel opgeven of zich nergens nog wat van aantrekken, zich opsluiten en nog weinig met andere mensen te maken willen hebben. Hij kiest er gewoon voor om te luisteren naar wie op zijn pad komt en mensen goed te behandelen. Veel sensationeels doet hij eigenlijk niet. Hij luistert in hoofdzaak, is zelfs redelijk passief.”

“De helper is al langer een belangrijk personage in mijn werk, net als de buitenstaander. Alleen had ik deze keer de behoefte om iets om te draaien. Meestal laat ik de helper omringen door een vijandige groep, of helpt de helper vooral omdat hij zichzelf niet kan helpen, zijn het mislukte helpers en bedreigde buitenstaanders. Deze keer wilde ik een geslaagde helper neerzetten. En een buitenstaander op wie eigenlijk gewacht wordt. Ik denk dat mensen soms echt zitten te wachten op een buitenstaander die hun leven binnenwandelt en die luistert.

“Alphonse is een empathisch iemand en zijn beroep maakt dat hij maar een zeer beperkte tijd aanwezig is in de natuurlijke habitat van de mensen die hij helpt. Dat maakt dat mensen geneigd zijn hem alles te vertellen. Toch is hij niet naïef, en ook niet saai. Mensen zonder donkere kanten zijn snel saai. Ik denk dat hij die donkere kant wel heeft. Halverwege het boek begrijp je dat hij ergens voor gevluht is, van iets wat hem gekwetst of geschaad heeft. Hij heeft een kader getrokken waarbinnen hij zijn goedheid kan handhaven zonder er zelf de dupe van te worden.”

Jouw naam valt wel eens wanneer het gaat over engagement en literatuur. Maar wat is dat dan, geëngageerde literatuur? En wordt literatuur niet gewoon vervelend wanneer ze pretendeert geëngageerd te zijn? *De Groene Amsterdammer* schreef over *Dertig Dagen*: ‘Een roman die prangende politieke kwesties aan de kaak stelt - vluchtelingenproblematiek, broeiend nationalisme en vreemdelingenhaat - zonder te vergeten dat ze een roman is en geen pamflet.’

“Ik denk dat ik altijd schrijf over wat op mijn pad komt en waar ik over heb nagedacht. Ik heb zelf soms moeite met het woord ‘engagement’ wanneer het te eng wordt ingevuld: als het gebruik van actualiteit in je werk. Ten eerste maakt dat van een boek geen literatuur. En ten tweede kun je een liefdesverhaal vertellen dat zich afspeelt in een kamer, zonder enige verwijzing naar de actualiteit, dat toch een geëngageerd boek is. Voor mij is elk verhaal dat op een oprechte manier peilt naar het wezen van de mens een geëngageerd boek. Maar engagement is een beladen term geworden. In ieder geval: als het pamflettair wordt is er wel een probleem. Literatuur is niet bedoeld om iemand te overtuigen van een of andere ideologische zaak.”

“*Dertig Dagen* speelt zich af in het grensgebied tussen Vlaanderen en Frankrijk. Dat betekende voor mij dat ik niet om de vluchtelingenproblematiek heen kon in die streek. Ik heb een jaar lang een blog bijgehouden over die streek, in het kader van de oorlogsherdenking. Ik kon gewoon niet voorbij het meest schrijnende grensverhaal van vandaag. Ik ben er twee dagen geweest, met *Médecins du Monde*, en dat heeft een ontzettende indruk op mij gemaakt. Er zijn gelukkig wel mensen en organisaties die kleine dingen doen: eten brengen, zorg aanreiken...

“Toen ik aan een van de mensen van *Médecins du Monde* in Dunkerque, een verpleegster op rust, vroeg wat het ergste was wat ze had gezien en meegemaakt, dacht ik dat ze een specifiek verhaal zou vertellen. Maar ze vertelde me hoe boeren op een regenachtige dag de weg hadden versperd en afgespannen, zodat de dokters geen hulp konden gaan verlenen. Ze moesten vier kilometer met al hun materiaal door de gietende regen en de modder, om onder een lek zeil en bij kaarslicht medische hulp te verlenen. Dat is waanzinnig.

“Temidden van al die oorlogsherdenkingen moest ik ook echt denken aan de verre oorlogen die mensen naar dit gebied doen vluchten, en dat daar niet over gerept wordt. Ik ben er nog steeds niet goed van.

“Die kampen waar vluchtelingen verblijven zijn trouwens echt kleine minimaatschappijtjes, waar je alle lagen van de bevolking vindt, met gevaarlijke psychoten, maar ook engelen, mensen die zelfs in dat soort extreme miserie proberen te verbinden en voor anderen zorgen. Het liet me niet los en daarom moest ik het verwerken in mijn boek.”

Een ander – vrij subtiel aangebracht – thema in *Dertig Dagen* is het Vlaamse huis-, tuin- en keukenracisme in al zijn vormen. Je komt als lezer pas na een tijdje te weten dat het hoofdpersonage zwart is, wanneer je al bent meegezogen in zijn wereld en al sympathie voor hem hebt.

“Ik heb geprobeerd een hele waaier van racistische uitingen weer te geven. Van situaties die op zich niet echt racistisch zijn tot echt *in-your-face* racisme. Veel racisme is vooral onhandigheid en onbewust. Zoals mensen die aan mijn lief vragen stellen over Obama, alsof hij daar meer affiniteit mee zou hebben dan jij en ik, omdat hij zwart is. Zo staan er tal van voorbeelden in het boek. Ik zou trouwens nooit een zwart hoofdpersonage van Senegalese afkomst opvoeren als mijn lief er geen was. De personages in het boek zijn wij natuurlijk niet, maar je wilt geen kemels schieten als het daarover gaat. Het is op eieren lopen. Ik had wat dat betreft een goed klankbord aan mijn partner. Hij vond het boek geweldig, behalve het erotische verhaal. Dat vindt hij gênant.”

Je staat in literaire kringen ook bekend als vurig pleitbezorgster van het korte verhaal. Je schreef zelf ook al een aardige verzameling korte verhalen bij elkaar. Wat is er mis met het korte verhaal dat we daar zo weinig aandacht voor hebben? In je lezingen haal je vaak een uitspraak aan van Haruki Murakami: ‘Writing novels is a challenge, writing short stories a joy.’

“Ik weet het niet. Elders in de wereld zijn korte verhalen wel populair. Ik heb nu een rubriek lopen in *De Standaard* over korte verhalen. Het was de allereerste keer dat ik een krant gevraagd heb om iets te mogen doen. Samen met de Nederlandse schrijfster Sanneke van Hassel heb ik heel actief actie gevoerd om het korte verhaal hier bij ons in ere te herstellen en ik ben van plan dat te blijven doen.”

Later op de dag zal de knorrige Marc Didden *Dertig Dagen* een “volmaakt” boek noemen waarin vorm en inhoud volledig samenvallen, waarin alles op z’n plaats valt. “Als ik een hoed ophad, dan zou ik hem afnemen voor Annelies Verbeke.” *(BP)*

TAZ ACHTER DE SCHERMEN ONDERTUSSEN IN HET KINDERCAFÉ / KIOSK

10u: De laatste voorbereidingen voor het kindercafé worden getroffen: ballonnen worden met helium gevuld, vlagjes opgehangen, speelgoed uitgesteld en tentjes opgezet.

10u30: Om de ongeduldigen nog even buiten te houden wordt bij de ingang een lint gespannen. Een man op stelten die kan doorgaan voor burgemeester stemt toe om straks, bij wijze van opening, het lint door te knippen en zo de kinderkiosk officieel te openen.

11u: De openingsvoorstelling aan de tribune begint. Wij maken ons klaar om de grote meute straks op te vangen met onze minibar op kindermaat.

11u30: De gekke installaties van Theater Froefroe worden in werking gesteld en de kinderen kunnen beginnen met het vissen naar drollen en het ingooien van tanden uit de grote poppen.

11u40: De voorstelling is gedaan en het bellenblaasspektakel verplaatst zich richting het kindercafé. De bellenburgemeester op stelten knipt het lint door en de eerste kindercocktail is een feit.

12u10: Er valt zodanig veel te beleven dat de gezinnen nog niet doorhebben dat dit een bar is - tijd om daar verandering in te brengen. In grote letters schrijven we 'DRANK' op ons kraam.

13u10: De eerste speurneuzen die de schat vonden komen hun prijs ophalen.

13u40: Iedereen lijkt nu wel zijn weg te hebben gevonden in het familiepark. Er heerst een gezellige drukte. Mama's en papa's kunnen genieten terwijl kindlief van de ene activiteit naar de andere fladdert.

15u37: Mysterie in het familiepark: de installatie op de vijver begint te roken en maakt muziek. Het mysterie blijft voorlopig onopgelost.

19u: De laatste kindjes nemen afscheid van het kindercafé en keren moe maar voldaan terug naar huis want morgen vallen er weer heel wat nieuwe dingen te ontdekken. De kiosk is, hoe kan het ook anders, een wilde jungle geworden, een kleurrijk tapijt met puzzelstukjes, duploblokken, kleurpotloden, tekenprenten en gesneuvelde ballonnen. Nu rest ons alleen nog een kleine opruimactie, zo zijn we weer gewapend voor het kinderlijke enthousiasme van morgenochtend!

(Hanne Lefevere en het team van de Kinderkiosk)

OP THEATERAANZEE.BE VIND JE OOK HET LOGBOEK VAN FRANS, PUBLIEKSBEGELEIDER

DAGKLAPPER: ZONDAG 02/08/2015

10-02U	DRL	INFOSTAND EN BAR CAFÉ KOER OPEN TAZette vanaf 11u verkrijgbaar.	LEOPOLDPARK	RAND	GRATIS
10-18U	DRL	FOTO-EXPO Fotografisch overzicht van 10 jaar Theater Zuidpool.	THEATER ZUIDPOOL	KAFFIEBAR FAM JANSEN	RAND GRATIS
10-18U	DRL	SCHILDER AAN ZEE Schilder Stijn Dierckx maakt live een portret van Theater Zuidpool.	STIJN DIERCKX	LEOPOLDPARK	RAND GRATIS
11-19U	DRL	FAMILIEPARK Kindervoorstellingen voor alle leeftijden.	THEATER FROEFROE E.A.	LEOPOLDPARK	FAMILIEPARK DIVERS
10-22U	DRL	BELGISCH CONGO BELGE Postzegelschilderijtjes met een veelzijdig verhaal.	TUUR & FLUP MARINUS	CC DGP/LOKETTENZAAL	RAND GRATIS
11U00	240'	FIGARO Een komische rollercoaster vol amoureuze verwickelingen en doldwaze plotwendingen.	COMP. MARIUS	M. HENDRIKAPARK	THEATER UV
11U00	180'	MONONOMADEN Een reis langs drie bijzondere solo's: 2 performances en een comedyvoorstelling.	MONONOMADEN	VERTREK LEOPOLDPARK	THEATER € 12.00
11U00	120'	SALONGESPREEK OVER HRABAL Over de Tsjechische auteur Bohumil Hrabal, het toneelstuk Al te luide eenzaamheid en de boekpresentatie Lieve Dubenka.	MET OA. KEES MERCKX, DIMITRI VERHULST E.A.	CC DGP/PANORAMAZAAL	LITERATUUR € 10.00
11U00	180'	STEREONOMADEN Een reis langs drie bijzondere duetten: van dans tot performance.	STEREONOMADEN	VERTREK LEOPOLDPARK	THEATER UV
11U30	45'	ONE BIRD ORCHESTRA Harmonieuze, lieflijke pop met verrassend dreigend kantje.	ONE BIRD ORCHESTRA	FORT NAPOLEON	MUZIEK € 5.00

15-18U	45'	ZWARTWERK Afrohouse, hiphop, finale Nieuwe Lichting (StuBru).	ZWARTWERK	IN DE STAD	MUZIEK GRATIS
15U00	120'	DE LADY MACBETH UIT HET DISTRICT MTSSENSK Over hoe de verveelde en onderdrukte Katarina Ljowona zich, uit liefde voor haar minnaar, in het verderf stort.	THE HOT SHOP/DE WARME WINKEL	H. BAELSKAAI 18 A	THEATER UV
15U00	90'	DE VAL VAN A Een straffe en geestige volkse vertelling over Antwerpen en haar bepalende rol in 1914.	WARRE BORGMAANS	CC DGP/GROTE POST	THEATER UV
15U00	60'	IN DE KLAS MET: MARC DIDDEN Een gepassioneerd gesprek over de haat-liefderelatie met onze hoofdstad.	MARC DIDDEN	CC DGP/KLAS	LITERATUUR UV
15U00	100'	JOOP VISSER & JESSICA VAN NOORD Grappige, romantische én kritische liedjes van een legendarisch en onnavolgbaar duo.	JOOP VISSER & JESSICA VAN NOORD	VRIJSTAAT 0.	MUZIEK UV
15U00	180'	MONONOMADEN Een reis langs drie bijzondere solo's: 2 performances en een comedyvoorstelling.	MONONOMADEN	VERTREK LEOPOLDPARK	THEATER € 12.00
15U00	180'	STEREONOMADEN Een reis langs drie bijzondere duetten: van dans tot performance.	STEREONOMADEN	VERTREK LEOPOLDPARK	THEATER UV
15U00	50'	THE LOVER (VARIATION ON LOCATION) Een exploratie van mens en natuur met een minutieuze zin voor detail, van vinger- en teentop tot het puntje van de tong.	BÁRA SIGFÚSDÓTTIR	HANGAAR 1	THEATER UV
16U00	60'	DE ZOMER VAN 36 Begeleide wandeling in de voetsporen van Joseph Roth.	ELS SNICK	VERTREK LEOPOLDPARK	RAND UV
16U00	70'	SOLACE Een reconstructie van een uit de hand gelopen repetitieproces.	HANNAH DE MEYER	CC DGP/ATELIER +1	THEATER € 8.00
16U00	90'	UITGELEZEN/DE TWEDE DAG Live boekenprogramma waarin speciale gasten hun literaire voorkeuren uiten. Met David Van Reybrouck & Job Cohen.	UITGELEZEN AAN ZEE	CC DGP/PANORAMAZAAL	LITERATUUR € 10.00
17U00	95'	AL TE LUIDE EENZAAMHEID Een rauw en pijnlijk grappig portret van een papierpletter die de mooiste boeken van de vernietiging redt.	THEATER ZUIDPOOL	LOODS NMBS	THEATER UV
17U00	105'	THE GOLDBERG CHRONICLES Een rechtszaakdrama over een Duitse ondernemersfamilie die in 1919 in Brussel terecht staat.	LISABOA & KUIPERSKAAI	FORTSTRAAT 5	THEATER UV
18U00	300'	DE GOMAAARTRILOGIE In een bijzonder samenspel van acteurs en houten poppen wordt het leven van Gomaar verteld, met eten, drinken en muziek.	ULTIMA THULE	I.D.P.	THEATER € 25.00
18U00	60'	IN DE KLAS MET: LUCAS CATHERINE Een gepassioneerd gesprek over Brussel, van Renaissance tot Republiek.	LUCAS CATHERINE	CC DGP/KLAS	LITERATUUR UV
18U00	50'	THE LOVER (VARIATION ON LOCATION) Een exploratie van mens en natuur met een minutieuze zin voor detail, van vinger- en teentop tot het puntje van de tong.	BÁRA SIGFÚSDÓTTIR	HANGAAR 1	THEATER UV
19U00	120'	DE LADY MACBETH UIT HET DISTRICT MTSSENSK Over hoe de verveelde en onderdrukte Katarina Ljowona zich, uit liefde voor haar minnaar, in het verderf stort.	THE HOT SHOP/DE WARME WINKEL	H. BAELSKAAI 18 A	THEATER UV
19U00	105'	ODE TO THE ATTEMPT/SWEAT BABY SWEAT Een humoristisch zelfportret en een door circusacrobatiek geïnspireerde voorstelling.	JAN MARTENS	CC DGP/KLEINE POST	THEATER UV
19U00	60'	[THE MACHINE] Door continue elkaars woorden en gebaren te reproduceren is de output van deze slimme "machine" telkens anders.	ORION MAXTED	AZ ST.- JAN	THEATER € 8.00
20U00	75'	A REASON TO TALK (TRY-OUT) Een zoektocht naar verklaringen voor de moeizame relatie met haar moeder.	SACHLI GHOLAMALIZAD/KUNSTZ	CC DGP/DACTYLO	THEATER € 10.00
20U00	45'	EMBERS Neofolk, flamenco-punk en een vleugje noise.	EMBERS	ATELIER KLEINVERHAAL	MUZIEK € 5.00
20U00	100'	OPUS XX Een monoloog over de 20ste eeuw en de verwezenlijkingen en verschrikkingen van de mens.	THEATER ZUIDPOOL	CC DGP/GROTE POST	THEATER UV
20U00	80'	SCARLET ANANSI OCLLOO In deze eigenzinnige bewerking is Medea de moeder van alle genocides.	GORGES OCLLOO	BASISSCH. KROONLAAN	THEATER UV
21U00	55'	CONTACT-O-MATIC Een voorstelling in een wassalon over hoe we over 'de vreemdeling' denken.	DUJ DUQUENNOY/FREEK NEIRYNCK	SELFWASH	THEATER UV
21U00	85'	DE MEINHOF/MEDEA ... Terwijl Medea en Ulrike Meinhof versmelten, verliezen de spelers zich in hun rollen en eigen politieke situatie.	E. VAN DE MAELE/F. STALLAERT/A. VAN KERSHAVER/R. DEKIMPE	ATHENEUM	THEATER UV
21U00	60'	PRINSEN EN PRINSESSEN DER POËZIE Twee jonge dichters verklappen wie hun grote voorbeeld is en lezen voor uit eigen werk.	MAARTEN INGHELS/LAURA VAN DER HAAR	CC DGP/PANORAMAZAAL	LITERATUUR € 8.00
21U00	65'	ÜBER-ICH Een parodie op elke vorm van elitarisme, groepshiërarchie en het haantjesgedrag van jongens onder elkaar.	LAIKA & MICHAÏ GEYZEN	BASISSCH. VERMEYLEN	THEATER UV
22U00	120'	CAFÉ PARADIS (PREMIÈRE) Wervelend spektakel met woord, muziek en dans in de sfeer van de jaren twintig en dertig.	JOSEPH ROTH GENOOTSCHAP	PATISSERIE/V/D BERGHE	THEATER UV
22U00	50'	RÖVEN Een collage van een hele gewone dag in een mensenleven en het verlangen naar jeugd en onschuld.	NONO C.	H. BAELSKAAI 18 B	THEATER UV
22U30	45'	SCOTCH Vrolijke party folk op sax en viool, zang op een stuwende bas, drums en gitaar.	SCOTCH	CAFÉ DE CRAYON	MUZIEK € 5.00

TWEEMAAL JONG MUZIEK

VERSLAG EMBERS EN SCOTCH

EMBERS

Industrial electro-wave brengen op een stralende middag, voor een publiek van verbaasde dagjestoeristen en verwonderde kinderen. We kunnen ons inbeelden dat het West-Vlaamse Embers wel al makkelijkere shows heeft gespeeld. Toch slaagde het trio er wonderwel in te blijven boeien met hun intrigerende mix van tribale drums, elektronisch experiment en jawel, West-Vlaamse tongval. Of zoals ze hun sound zelf wel eens durven te omschrijven: “Willem Vermandere *from hell*”.

Hoewel de kern van de band is ontstaan uit de leerkracht/ex-leerlingtandem Pieter Nolf en Steve Desmadrijl, is deze ondertussen uitgebreid met de muzikale diensten van Yannick Dumarey (Maudlin, Death Before Disco), Keanu Dewilde en broer Kylian Dewilde. Een bezetting die de groep toelaat om hier op Theater Aan Zee te experimenteren met wisselende samenstellingen en sounds. Nolf: “Gisteren zijn we voor een tribale bezetting gegaan met twee gitaren en drums, vandaag zijn we veeleer voor een elektronische sound gegaan. Morgen spelen we voor de eerste keer samen met iedereen, wat eigenlijk enkel nog maar op papier is gerepeteerd geweest.” Spannend zou je denken? Nolf: “Goh, niet echt. We willen gewoon zo professioneel mogelijk zijn in ons amateurisme.” Niet onze woorden, laat dat duidelijk zijn.

SCOTCH

Zo donker en kil deed Embers aan, zo fel scheen de oase van licht die het Nederlandse Scotch produceerde. Gehuld in strakke gestreepte broeken en onuitwisbare lach werd het publiek van seconde één ingenomen met de profetische woorden “We gaan een feestje bouwen!”. Van ska tot opzweepende wals en opgefokte folk, gevleugeld met meezingers en dansintermezzo's; het mag geweten zijn: Scotch is een band die zich aan zijn woord houdt. Pose of authentiek enthousiasme? Leadzanger Sam van der Hum bevestigt: “We vinden het écht gewoon superleuk. Wij geven energie aan het publiek die we daarna dubbel terugkrijgen.”

DRIE VRAGEN AAN EMBERS

Met welke muzikale held zouden jullie graag eens in zee gaan?

Nolf: “Sowieso Mike Patton van Faith No More. Nee, eerlijk: in iedere scheet die ik laat zit die man. Zo extreem normaal blijven, zonder ego, en toch zo'n bizarre dingen doen. Daar heb ik bewondering voor.”

Wat zouden jullie graag te lezen krijgen in het juryverslag?

Nolf: “Ik hoop vooral dat ze de gimmick van het West-Vlaams doorhebben, maar er tegelijkertijd ook de poëzie van inzien. Teksten zijn wel degelijk heel belangrijk voor ons.”

Voor welke (denkbeeldige) gebeurtenis, beeld, film, scène, ..., zouden jullie graag de soundtrack schrijven?

Nolf: “*Touching the Void*, en dan meer bepaald de scène waarin een personage eindelijk in een ravijn lijkt te vallen. Eigenlijk een beetje het vertalen van ooverdovende stilte. Schrijf dat maar op.”

DRIE VRAGEN AAN SCOTCH

Met welke muzikale held zouden jullie graag eens in zee gaan?

Van der Hum: “Rick Rubin, de producer van platen van onder andere Johnny Cash en System Of A Down. Die man tilt muzikanten naar een hoger niveau.”

Wat zouden jullie graag te lezen krijgen in het juryverslag?

Van der Hum: “Dat we mensen raken met onze muziek. Dat er een samenspel ontstaat tussen band en publiek en dat er een feest wordt gebouwd.”

Voor welke (denkbeeldige) gebeurtenis, beeld, film, scène, ..., zouden jullie graag de soundtrack schrijven?

Van Lee: “De begrafenis van onze koning Willem-Alexander. Of neen: de levende begrafenis van onze koning. In een regie van Quentin Tarantino.” (*hilariteit*) (EV)

EMBERS: ZO 2/8, OM 20U, ATELIER KLEINVERHAAL. MA 3/8, OM 22U30, CAFE DE CRAYON

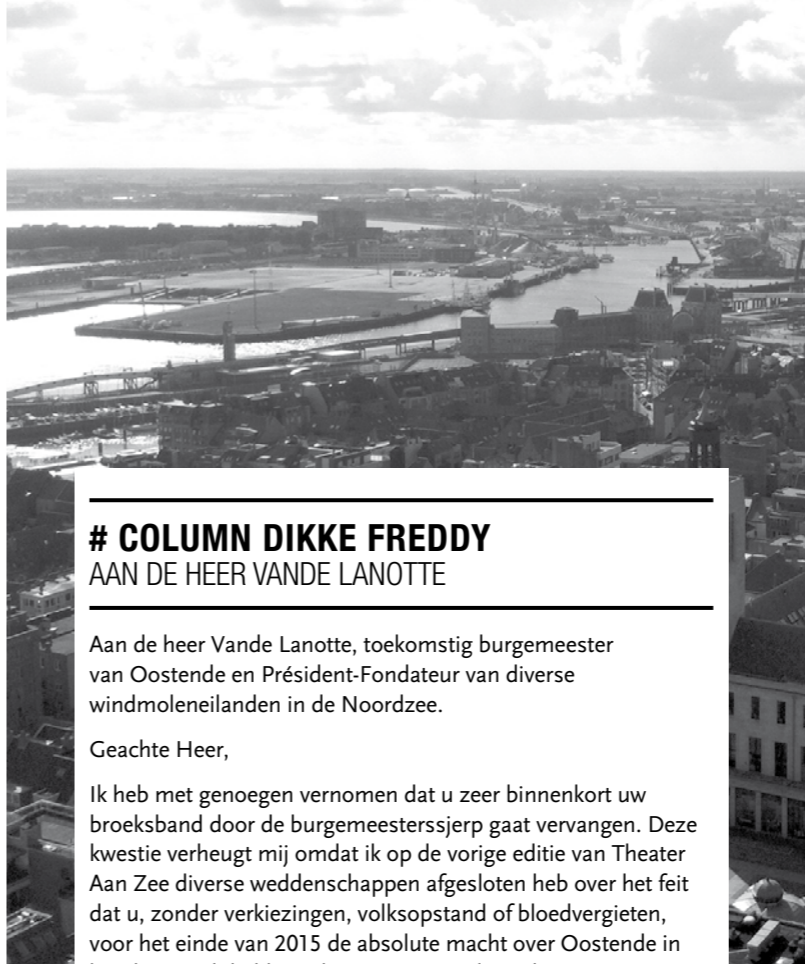
COTCH: ZO 2/8, OM 22U30, CAFE DE CRAYON. MA 3/8, OM 11U30, FORT NAPOLEON

'WITTE FUCKENDE KONIJNEN'

VERSLAG KONINGEN EN KONINGINNEN DER POËZIE

Gisterenavond nam het poëzielukkig van TAZ een aanvang. Het festival nodigde samen met deAuteurs en Poëziecentrum drie koningen en één koningin der poëzie uit: Charles Ducal, Tom Lanoye, Hedwig Speliers en Joke van Leeuwen. Zij plaveiden de weg naar het poëziepaleis in de Panoramazaal voor de jonge dichters, de zogenaamde *Prinsen en Prinsessen der Poëzie*, die vanaf morgen dagelijks de Bühne bestijgen. De gerenommeerde dichters droegen voor uit eigen werk, kozen een favoriet gedicht uit en braken ieder een lans voor één van de prinsen of prinsessen der poëzie. Tot de hoogtepunten van de avond behoorden het gedicht over bootvluchtelingen in de Middellandse Zee van Dichter des Vaderlands Ducal, zijn voordracht van Els Moors' *De witte fuckende konijnen* en flarden uit *Ten Oorlog*, baldadig gedebiteerd door theaterdier Lanoye. (MV)

PRINSEN EN PRINSESEN DER POËZIE VANAF VANDAAG TOT 7 AUGUSTUS OM 21U IN DE PANORAMAZAAL (DGP)

COLUMN DIKKE FREDDY

AAN DE HEER VANDE LANOTTE

Aan de heer Vande Lanotte, toekomstig burgemeester van Oostende en Président-Fondateur van diverse windmoleneilanden in de Noordzee.

Geachte Heer,

Ik heb met genoeg vernomen dat u zeer binnenkort uw broeksband door de burgemeestersslerp gaat vervangen. Deze kwestie verheugt mij omdat ik op de vorige editie van Theater Aan Zee diverse weddenschappen afgesloten heb over het feit dat u, zonder verkiezingen, volksofstand of bloedvergieten, voor het einde van 2015 de absolute macht over Oostende in handen zou hebben. Ik moet zeggen dat u de spanning er lang hebt in gehouden maar toen ik begin juni in *Het Laatste Nieuws* zag dat u radicaal uw baard had afgeschoren en dat u een bril van de schrijver Tom Lanoye had overgenomen wist ik genoeg. Twee dagen later stond inderdaad in *De Morgen* dat u de regerende burgemeester van Oostende had afgezet en dat u zijn plaats gaat innemen.

Ten gevolge van voormelde weddenschappen moeten volgende personen mij een avond vrij houden in Café Koer: Crombez John, Tommelein Bart, Geysels Jos, Muylaert Luc, de moeder van Peirens Clement, Vandecasteele Jean en Kemp Michel. Voor mij is Theater aan Zee 2015 alvast een meevaller van formaat.

Ik bezorg u dan ook met plezier enkele adviezen om uw burgemeesterschap extra glans te geven.

Ten eerste: Leuven wordt tegenwoordig wel eens smalend 'Louisville' genoemd en Antwerpen 'Bartago'. Wees alle spotters voor en verander de naam Oostende direct bij uw troonsbestijging per decreet in 'Johannesburg aan Zee'.

Ten tweede: tot voor kort was het zo dat men voor de verkiezing van een bisschop gewoon de beste onder de dekens nam maar naar het schijnt gelden daar nu gewone politieke regels. Ongetwijfeld kunt u dus uw lange arm gebruiken om er voor te zorgen dat monseigneur Bonny de nieuwe aartsbisschop wordt. Die mens is officieel geboren in Oostende en is nu tegen zijn goesting - omdat ze hem daar niet begrijpen - bisschop in Antwerpen. Haal hem terug naar Oostende, maak hem aartsbisschop, haal de aartsbisschoppelijke zetel weg in Mechelen en breng hem naar Oostende, Maak van de Sint-Petrus-en-Pauluskerk een kathedraal. Geen enkele socialist heeft het u voorgedaan, zelfs Leopold II niet! En met aartsbisschop Johan Bonny wordt Johannesburg aan Zee nog onsterfelijker.

Ten derde: bemoei u met het voetbal. (Uw kameraad Patrick Janssens kan u wellicht bijstaan.) Haal de KV uit de handen van de koekenbakker die er nu alles angebrand maakt. Transfereer uw boomlange en kleerkastbrede basketters naar de KV. Als ze

gewoon op een rij voor de thuisgoal gaan staan geraakt er geen enkele bal meer binnen. En vooral: haal Johan Boskamp binnen als trainer. Johannesburg aan Zee!

Indien voorgaande adviezen, die u gratis van mij krijgt, bruikbaar zijn stel ik mij graag ter beschikking als uw voltijds adviseur. Daarnaast zou ik u binnenkort ook willen aanspreken om een paar van mijn persoonlijke dossiers bij het OCMW en bij Electrabel geregeld te krijgen.

Mocht ik eerder de kans gehad hebben om u te contacteren, dan had ik u alvast afgeraden om uw troonsbestijging pas eind augustus te laten plaats vinden. Zowel uzelf als de organisatoren van Theater Aan Zee missen hierdoor een uitgelezen kans. Een burgemeesterswissel als openings- of slotact van het theaterfestival had een nooit geziene stunt geweest. De voorstelling zou ongetwijfeld een daverend succes geworden zijn met een landelijk tournee tot gevolg: u zou op die manier - zonder verkiezingen, volksofstand of bloedvergieten - zowat alle Vlaamse steden hebben kunnen innemen. En wie weet nog enkele Nederlandse ook.

Met de meeste hoogachting,

Dikke Freddy.

PS: In Café Koer wordt door sommigen beweerd dat u gaat stoppen met de nationale politiek. Ik heb direct een nieuwe reeks weddenschappen aangegaan. Ik heb met name met zeven personen gewed dat u ook bij de volgende editie van Theater Aan Zee nog steeds parlementair zult zijn. Ik ben graag bereid om de opbrengst van mijn nieuwe weddenschappen samen met u te verteren.

TAZ KLIMAATNEUTRAAL

ROUTEPLANNER2015

	CAFE KNER, Leopoldpark Lh. n. vanrek	AFSTAND	♿	♿	ADVIS	DUUR	ALTERNATIEF	DUUR	OPMERKING
1	ATELIER KLEINVERHAAL Sint-Sotelmansstraat 18	210M	4'	2'	♿	4'	♿	2'	
2	ATHENEUM L. Spilliaertstraat 31	210M	3'	1'	♿	3'	♿	1'	
3	AZ ST. JAN, Kainootstraat 94	1,1KM	13'	4'	♿	4'	♿	12'	stadlijn 5 (Stene Dorg); Marie-Josephien of stadhuis > Petit Paris
4	BASISSCHOOL KROONLAAN: Kroonlaan 19	2,1KM	25'	7'	♿	7'	♿	14'	stadlijn 5 (Stene Dorg); Stadhuis > Elisabethaan
5	BASISSCHOOL VERMEYLEN: Schermylansstraat 30	3,2KM	40'	11'	♿	11'	♿	20'	tramlijn 0 (De Penne); Marie-Josephien > Marakerke Bad
6	CAFE DE CRAYON: Kardinaalstraat 10	600M	7'	2'	♿	7'	♿	2'	
7	OC DGP CULTUURCENTRUM DE GROTE POST, N.Sennystraat 15A	110M	2'	1'	♿	2'	♿	1'	
8	ELYSEE: Christinastraat 19G	400M	6'	2'	♿	6'	♿	2'	
9	FORT NAPOLEON: Kruisendreeg z'n	4,8KM	60'	20'	♿	30'	♿	30'	tramlijn 0 (Koukkel); station > Duin & Zee
10	FORTSTRAAT: Fortstraat 5	4,7KM	60'	20'	♿	30'	♿	30'	tramlijn 0 (Koukkel); station > Duin & Zee
11	H. BAELSKAAL: H. Baelskaal	4,7KM	60'	20'	♿	30'	♿	30'	tramlijn 0 (Koukkel); station > Weg naar veldin
12	HAUVE MAAN: Staketsstraat z'n	5,4KM	65'	21'	♿	30'	♿	30'	tramlijn 0 (Koukkel); station > Duin & Zee (+ 1,3km te voet)
13	HANGAAR 1: Stapelhuusstraat z'n	1,7KM	25'	9'	♿	9'	♿	20'	tramlijn 0 (Koukkel); Marie-Josephien > station
14	L.B.P.: Nieuwverhaal z'n	3,8KM	50'	17'	♿	20'	♿	17'	

TAZ & LLO werken samen om TAZ klimaatneutraal te maken:

WWW.LANGLEVEOOSTENDE.BE

DE TWINTIGSTE EEUW IN ÉÉN ADEM

VERSLAG 'OPUS XX' THEATER ZUIDPOOL

Een meisje in een felgeel regenpak. De ogen wijd opengesperd. Verwonderd en hulpeloos. Mist dwarrelt over haar pak, vormt druppeltjes, ten slotte een plas. Van Sofie Declair zijn alleen haar gezicht en handen zichtbaar, en daar acteert ze meesterlijk mee.

De twintigste eeuw heeft plaatsgevonden. De mens is op zoek gegaan naar de vooruitgang, hij heeft de ruimtevaart ontdekt, de eugenetica, de astrologie, de psychoanalyse... Ondertussen heeft hij oorlog gevoerd, de atoombom ontwikkeld, geprobeerd om een volk uit te roeien. De meest bizarre feiten kom je te weten: "Tijdens de Eerste Wereldoorlog sneuvelde – als je ze achter elkaar zou leggen – 15.508 kilometer Franse soldaten. In de twintigste eeuw werden er minder kinderen gemaakt, maar veel meer poppen. Twaalfduizendvijfhonderd keer meer dan in de negentiende eeuw."

OPUS XX is gebaseerd op het prachtige boek *Europeana* uit 2001 van de Tsjechische schrijver Patrik Ouředník. Sofie Declair brengt haar toneelversie met een zelfde soort afstand als de auteur in dat boek: alsof ze de twintigste eeuw niet zelf heeft beleefd. Haar stem verradt geen oordeel, verontwaardiging of emotie. Ze verandert niet van toon als ze van trivia overschakelt naar grote gebeurtenissen, en terug. De uitroeiing van de joden vernoemt ze in één adem met de uitvinding van de bustehouder en de pil, die als bijkomend voordeel zou hebben dat vrouwen niet meer bang zouden zijn van muizen.

Aan het eind van de twintigste eeuw stelde men vast dat wetenschap en beschaving niet tot een betere mens hadden geleid. De mens zocht maar wist niet precies wat hij zocht en had daardoor misschien niet gevonden.

Terwijl Sofie Declair uit de plas stapt en de scène verlaat, zet een onbemande piano de *Goldbergvariaties* in. Tijd waarin het beeld van een ijzersterke monoloog wordt verankerd. (AL)

VANDAAG 20U IN DE GROTE POST

TELEX

Wijzigingen in het programma:

- *Contact-O-Matic* duurt 55' in plaats van 70'.
- *En souvenir de l'Indien* duurt 60' in plaats van 50'.
- *The Goldberg Chronicles* vindt plaats aan Fortstraat 5 maar in openlucht. Aangepaste kledij is aan te raden.
- De Salongesprekken op zondag 2/8 en donderdag 6/8 zullen 120' duren in plaats van 90'.
- Fikry El Azzouzi presenteert vandaag zijn boek *Reizen Jihad* voorzien van een streepje live muziek. Om middernacht op de bovenverdieping van Café Koer naast de cocktailbar, gratis!
- *De Lady Macbeth uit het District Mtsensk* duurt twee in plaats van anderhalf uur. Hierdoor mogelijks overlappings met aansluitende voorstellingen.
- De juiste locatie van *De GOMAArtologie* is: scheepswerf I.D.P., Nieuwewerfkaai z/n.

Niet te missen: *A reason to talk*. Vorig jaar nog kreeg Sachli Gholamalizad op TAZ de Circuit X prijs voor dit stuk over de moeizame relatie met haar moeder. Big in Belgium stuurt haar met een Engelse versie van deze voorstelling binnenkort naar het Edinburgh Fringe Festival. De try-out daarvan kun je vandaag al zien om 20 uur in de Dactylo (DGP).

De gastenlijst van Monsieur Le Selecteur Jan Ducheyne is compleet. Staat vanavond op het programma van zijn Midnight Music Sessions: Mauro Pawlowski.

Haal elke dag van 12 uur 's middags tot 2 uur 's nachts een dagschotel aan de bus in het Leopoldpark. Vandaag op het menu: heerlijke Thaise kip!

Gisteren gaven de *Koningen en Koninginnen der Poëzie* pen en papier door aan de *Prinsen en Prinsessen*. Van 2/8 tot en met 7/8 ontvangen we nog Maarten Inghels, Laura van der Haar, Sylvie Marie, Hanneke Van Eijken, Lucas Hirsch, Ruth Lasters, Reine De Pelseneer, Pim te Bokkel, Roderik Six en Erik Jan Hamers – telkens om 21 uur in de Panoramazaal.

Annelies Verbeke wint de Auteurs-prijs! Die mocht ze gisteren in ontvangst nemen na de opening van de reeks poëzieavonden op TAZ. *Dertig Dagen* is haar laatste, geprezen roman, maar de Auteurs-prijs kreeg ze voor haar hele oeuvre.

De wandeling *De Zomer van '36* eindigt in galerie Beausite, waar een portret van Joseph Roth wordt tentoongesteld. Dit werk van Bjorn Baelen kun je vanaf vandaag (opening om 15 uur) tot 31 oktober nog gaan bewonderen op de dijk (Albert I-Promenade 39). Binnenkort wordt het werk ook geveild.

Gisteren opende het Familiepark zijn deuren. Nog tot het einde van het festival kun je er elke dag van 11 uur 's morgens tot 19 uur 's avonds terecht voor theateravonturen of spelletjes. Scheur op verschillende plaatsen in het park een up-to-date parkplan af en stop zeker eens voor een drankje, een picknick of een spelletje in de kinderbar aan de kiosk.

COLOFON

Redactie: Steven Heene, Bieke Purnelle, Ewoud Vermote, Matthias Velle, Ann Lepère, Phéline Thierens, Simon Vandekerckhove

Foto's: Alex Salinas, Steven Heene, Marc Vermeulen, Raymond Mallentjer, Jolien Fagard, Inge Baes

VU: LUC MUYLAERT, TARTART VZW, HENDRIK SERRUYSLAAN 18A, 8400 OOSTENDE